

Puskás elrepült a Fradival

MOCTEZUMA–FERENCVÁROSI TORNA CLUB 1:5 (0:3)

Barátságos mérkőzés, 1947. július 27., Mexikóváros, 30 000 néző. Jv.: Nieto (mexikói).

Moctezuma: Murillo – Azpiri (Andrade), Medina – Arrasco, Del Valle, Arteaga (Caco Gutiérrez) – Arnáez, Meneses, Aparicio, Muñoz (Caffaratti), Pisapia (Lupe Velázquez)

FTC: Csikós – Rudas, Kispéter – Kéri, Csanádi, Hernádi – Mészáros, Szusza, Sárosi (Mike), Puskás, Lakat.

Gól: Csanádi (5.), Puskás (23., 30., 53.), Mike (83.), Aparicio (85.).

Alig több mint két évvel a második nagy világháború után magyar társaságnak közel negyven napra Mexikóba repülni nem ígért unalmasabb kalandot a filmbéli Phileas Fogg nyolcvan napos földközi utazásánál.

Az életre szóló élményt egyik vezetőjüknek, a három nyelven beszélő dr. Berke Józsefnek köszönhették a fradisták, aki kiterjedt és nagyon jó kapcsolatokat ápolt a tengeren túl élő magyarsággal, és hónapokon át dolgozott azért, hogy egy magyar csapat nekivághasson az útnak.

Berke doktor kísérletet tett arra, hogy a teljes Fradi és a teljes Újpest együtt kiutazhasson. Ez nem volt elvetélt ötlet, hiszen ne felejtjük el, hogy 43 napos (I) túráról volt szó, ennek során nemcsak a meghívó országban, hanem odafele menet, aztán, pedig hazafelé útnak is pályára kellett lépni egy-egy mérkőzésen.

Az újpesti vonal azonban villámgyorsan elhalt. (Mi több, nem tudott kiutazni az MTK sem, pedig a kék-fehérek az éppen Mexikóban szövetségi kapitányként dolgozó Orth Györggyel vették fel a kapcsolatot.) A Fradi ellenben készen állt, ha nem is a legjobb hangulatban, hiszen az indulás előtt négy nappal, a bajnokság utolsó mérkőzésén az Üllői úton kapott ki 1:0-ra a Haladástól, és a negyedik helyen zárta a mérkőzéssorozatot.

A Fradi zászlója a mexikói válogatott csapatkapitányának is becses ereklyének számított.

A Bajnokok Bajnokának nevezett Moctezuma ellen fölényes 5:1-es győzelmet arattak a zöld-fehérek. A csapatkép futballtörténelmi: először játszott egy csapatban Szusza Ferenc, dr. Sárosi György és Puskás Ferenc.

1947 nyarán az FTC-nek még csak körvonalai-ban volt meg az a csapata, amely aztán az 1948–1949-es szezon végén minden idők egyik legemlékezetesebb bajnoki címét nyerte.

Budai László még csak a Hutter Olaj tehetséges ifiválogatottjaként volt (szűk körben) ismert. Kocsis Sándort nem többnek, mint tehetséges ifijátékosnak tartották. Ugyan már háromszor bekerült az első csapatba, de „gyerekekkel nem vághatunk neki Mexikónak elv” alapján elvetették az utaztatását. (A Haladás elleni szezonzáró előmeccsén is az ifjúsági csapat tagjaként játszott 2:2-t a Kőbányai Dózsaival.) Deák „Bamba” Ferenc ugyan már nagyon közel volt a Fradihoz (a túra ideje alatt igazolt a csapathoz), de az előző tavasszal a szentlőrinci SZAC Barátság színeiben ontotta a gólokat, Mészáros „Dodó” József a Kispestet erősítette, Czibor Zoltán pedig még javában a Komáromi MÁV-ban szédítette az ellenfelek jobbhátvédjeit.

A későbbi évek ferencvárosi aranycsapatának a „hátsó alakzata” már összeállt: Henni, Rudas, Kispéter, Csanádi, Szabó Ferenc, Kéri és Lakat alkotta a magot. No meg néhány olyan klasszis,

EL "FERENCVÁROSI" MOSTRO LA EXCELENCIA DE SU JUEGO Y VENCIO AL "MOCTEZUMA", 5

Tres de los Cinco Goles Húngaros

Intensidad, técnica y actividad en la cancha. Fueron los factores en los que triunfó la fácil victoria del equipo húngaro y logró la victoria.

MURILLO ES BATIDO POR ULTIMA VEZ. QUINTO GOL.

INTENSIDAD Y EMOCION EN LAS ACCIONES DE AYE

ESTADISTICAS DEL MATCH
ALINEACIONES Y MARCADOR

Partido: Ferencvárosi vs Moctezuma

Resultado: 5-0

Comentarios: Los húngaros mostraron una gran técnica y habilidad en la cancha, logrando una fácil victoria.

Los jugadores húngaros fueron: [List of names]

Los jugadores mexicanos fueron: [List of names]

Igazán nem panaszkodhatott a magyar csapat a sajtója miatt. Csak a Moctezuma elleni mérkőzést ilyen részletességgel tárgyalta a helyi újság. És ez csak három oldal az öt közül!

akik közül Sárosi György dr. már erősen a visszavonuláson gondolkodott (1948 áprilisában szerződött Olaszországba edzőnek), vagy Mike-Mayer István, aki Mexikó után, októberben játszotta utolsó mérkőzését zöld-fehérben. Nem feledve a nagy tehetségű Gyulai Lászlót sem, aki az indulás pillanatában még álmában sem gondolhatta, hogy az egyik mexikói mérkőzésen, Veracruzban búcsúzik a ferencvárosi meztől.

Berki dr. pontosan tudta: a „fejét veszik” a Mexikóban élő magyarok, ha „csak” ezzel a játékosállománnyal érkezik hozzájuk, így olyat húzott, amivel nemcsak az együttes játékerejét növelte meg nagyságrendekkel, hanem bizonyos szempontból futballtörténelmivé is tette az FTC túsáját.

A Kispesztnél kijárta, hogy Mészáros Józsefet és Puskás Ferencet (!) elengedjék a nagy útra, a kinti újpestiek mohó száját pedig az egyik legnépszerűbb lila-fehér futballistával, Szusza Ferenc „feltalálásával” akarta betömni.

Az eddig említetteken kívül utazott még a Ferencvárosban jobbára csak tartaléknak számító Ónody Andor, Hernádi Pál, az akkor már 34 éves

Képalá képalírás
Képalá képalírás
Képalá képalírás
Képalá képalírás

Rengeteg képeslapot írtak haza a fradisták. Az egyik közülük.

képalá képalírás
Képalá képalá
képalá képalírás
Képalá képalá
képalá képalírás

Csikós Gyula, aki aztán az esztendő végén el is igazolt a Phöbus csapatába. (Aztán 1950 nyarán, Henni távozása után visszatért a bajban lévő, akkor már ÉDOSZ SE-nek nevezett egyesülethez.)

Az utazó keretnél maradva: mesébe illő, ahogyan a Ferencváros első csapatában abban a bajnoki idényben két meccset játszó Szőke János kijutott a klub egyik legemlékezetesebb túrájára.

Az eredetileg tervezett utazó keretnek a hátvéd Káldi Gyula is tagja volt (két bajnoki mérkőzésen húzta magára a zöld-fehér mezt, ebből az egyik a keresztléc leszakadása miatt örökre emlékezetes, Perces elleni összecsapás volt), ő azonban nem jelent meg a társaság törzshelyének számító Valéria kávéházban, a gyülekezőn. Miután hiába vártak rá, a többiek nógatták a csak őket búcsúztatni érkezett Szőkét, tartson velük. Nem a pályaudvarra – Brünnön, Prágán keresztül Mexikóba! Azt mondták a tartalékok tartalékának számító, teljes pályafutása során a csapat mezében mindössze 12 mérkőzésen szerepelt Szőkének: „Jani, gyere velünk...”

És Jani, megy!

Az Atlas gárdája elleni meccsre készülő csapat. A hazaiaknál kilenc argentin játékos lépett pályára

Nem csak játszott, edzett is a Fradi Mexikóban. Tréning 40 fokban, az Azték Stadionban.

Bőrönd, személyes holmi, a családtól való elköszönés, de ami a legfurább, hivatalos papírok nélkül!

Szerencséjére a július 10-i budapesti indulás után a Fradi csak 13-án vágott neki az óceánnak (11-én Brünnben még 2:2-re végződött barátságos mérkőzést vívott a Zidenice ellen), így az egy nappal a csapat után Prágába érkezett Nagy László szakosztályelnök vitt magával mindent, amire a „szerencsés nyertesnek” szüksége lehetett. De ami ennél sokkal fontosabb: Szőke holmijaival együtt vitte Mészárost, Szuszát és Puskást is!

Nem érdektelen, hogyan lehetett 1947 júliusában Budapestről Mexikóba jutni.

A Ferencváros küldöttsége a Pan American World Airways társaság Clippers típusú gépevel július 13-án 12.15-kor startolt el a prágai repülőtérről. (Negyvennégyen foglaltak helyet a

Az a bizonyos Clippers

fedélzeten, ebből huszan a futballdelegáció tagjai). Köln és Amszterdam érintésével landoltak Londonban, majd rövid pihenő után az utat folytatva reggel 4 óra 30-kor szálltak le az írországi Shannonban tankolni. Egy feltöltéssel azonban az akkori gépek még nem tudták átrepülni az óceánt, így a következő „benzinkút” Új-Foundland szigete, egészen pontosan Gander városa. Innen tizenkét óra az út New Yorkig, és még mindig hol van Mexikó...

New York után a texasi Houston következett, ahol egy napot töltött a társulat, hogy aztán 26 és félórás utazás után végre megérkezzen mexikói főhadiszállására, a Hotel Cubába.

A túra résztvevői életük végéig emlegették a kint töltött napokat. Mexikóban olyan szeretettel fogadták a magyar futballistákat, amelyhez hasonlóval még soha életükben nem találkoztak, pedig többségükben a nagy tömegek által

szeretett és támogatott, legnépszerűbb honi egyetek tagjai voltak.

Az érkezés utáni első napon 40 fokos hőségben tréningeztek az Azték Stadionban (a csapat fedezete, Lakat Károly nem gondolt arra, hogy ha helyileg nem is ugyanebben a stadionban, de szintén Mexikóvárosban és ugyancsak egy Aztéknak nevezett arénában, 1968-ban, edzőként olimpiai aranyat nyer majd a magyar válogatotttal), aztán átutaztak Veracruzba.

A mexikói magyarok hihetetlen szeretettel fogadták és látták vendégül a magyar küldöttséget. Kerti parti egy kint élő magyar családnál. A két kislálynak biztos, hogy örök emlék marad, hiszen dr. Sárosi György és Puskás Ferenc „udvarol” nekik.

Az első mérkőzésen még akklimatizálódtak, és Henni – Rudas, Kispéter, Hernádi – Kéri, Mészáros – Mike, Gyulai, Sárosi dr., Puskás, Lakat összeállításban 3:2-re kikapnak.

A Bajnokok Bajnoka címet viselő Moctezuma ellen már 5:1-re nyertek. Az ellenfelet, mint Pán-Amerika válogatottját hirdették a rendezők, mivel négy perui, három Costa Rica-i, három argentin és öt mexikói futballista alkotta a keretét.

Berke dr. kispesti „átigazolási” akciója ezen a mérkőzésen vált futballtörténelmivé, hiszen – a klub törtérijában először – összeállt a Szusza, Sárosi dr., Puskás belsőhármastól.

A következő mérkőzésükre „idegenben”, Guadalajarában került sor, ahol a helyi Atlást hirdették úgy, mint a város válogatottját, ami legalább is pikánsnak minősíthető, ugyanis a kezdőcsapatukban nyolc argentin és két perui futballista kapott helyet, egyetlen mexikói mellett.

A villanyfényes mérkőzésen nem csak a labdát rugdalták (Puskást kiállította a játékvezető), 2:2-re végeztek, és már utaztak is vissza Mexikóvárosba.

Augusztus 3. a dátuma a zöld-fehérek legnagyobb túramérkőzésének, amelyet a plakáton Mexikó–Magyarország válogatott mérkőzésként hirdettek, és a díszpályában ott ült Miguel Alemán Valdés, az ország államelnöke is!

1947

- Február 10-én Magyarország aláírta a párizsi békét, amely visszaállította a trianoni határokat.
- Elkészült Radványi Géza legendás filmje, a Valahol Európában.
- Február 4-én megszületett Máté Péter, a tragikus fiatalon elhunyt zeneszerző és előadóművész.
- Május 15-én a MÁV 411-es mozdonyok (a Truman-gőzmozdonyok) első próbaújtjukra indultak Magyarországon.
- Kékessy Andrea és Király Ede aranyérmert nyert párosban a davosi műkorcsolyázó Európa-bajnokságon.

A hazai együttest Orth György készítette fel erre a presztízsmeccsre. (A valaha élt egyik legnagyobb futballistánk akkoriban már mexikói szövetségi kapitány és a Guadalajara vezető edzője volt egyszerre.) A magyar csapat Csikós – Rudas, Kispéter, Hernádi – Csanádi, Mészáros – Mike, Szusza, Sárosi dr., Puskás, Lakat kezdőcsappal futott ki. Csereként játszott Henni, Ónody és Szabó is, utóbbi gólt is szerzett, amelyhez Szusza és Lakat tett hozzá még kettőt, így alakult ki a 3:3-as végeredmény.

Ismét Guadalajara felé vették az irányt, ahol kikaptak ugyan 2:1-re, ám, Mexikóvárosban, az Atlante ellen Szusza három góljával már újra a győztesek útját járták, 3:2-re nyertek.

Az Atlas is visszavágót követelt, de nem kellett volna olyan nagyon erőltetnie a revansot, hiszen a Fradi 6:4-re verte a vendégjátékosokkal feldúsított alakulatot.

A Mexikó válogatottja elleni újabb csata már nem bizonyult ennyire sikeresnek, Szusza, Puskás és Mike háromszor is bevették a mexikóiak hálóját, de kaptak rá négyet, így végül vereséggel vettek búcsút Guadalajarától.

Ám az útnak ezzel még közel sem volt vége!

A bemutatkozó mérkőzés plakátja. Az FTC 4:3-as vereséggel nyitott Veracruzban. A plakáton lévő csapat összeállításban szereplő Májér Mike néven volt ismert Magyarországon.

Egy fogadáson készült a felvétel, Szusza Ferenc (az álló sorban jobbról a második) Fradi-játékosok társaságában

A Fradi induló kottafüzete becses kincsnek számított Mexikóban. Az indulót Mexikóban is hallgatták a helyiek a fiúktól.

Százas nagyságrendben készült mindennap fénykép a fradistákról. A meccseken pedig szinte mindenütt telt ház előtt játszottak.

Odafelé menet New York annyira megtetszett a világbajnok magyaroknak, hogy Berke dr. még kijárt az illetékeseknél egy kis hosszabbítást, sőt egy barátságos meccsre is sor került.

A New York Hungária ellen 12:1-re nyertek (Szusza öt gólt lőtt, és 11-esből megszerezte a maga gólját a „véletlenül” kiutazó Szőke János is), ami önmagában üzenet az ellenfél játékeréről, és amelynek színeiben pályára lépett a csaknem egy évtizede Amerikában élő, akkor már 42 éves Sternberg László, az Újpest FC korábbi 19-szeres válogatott hátvédje is.

Az 1934-es világbajnokságon részt vett nemzeti tizenegy csapatkapitányával való találkozás legalább olyan felejthetetlen maradt a játékosok számára, mint a fradistaként az 1928-as amszterdami olimpián ökölvívásban aranyat nyert Kocsis Antal látogatása.

Életre szóló élményként maradt meg Rudasékban (ő az egyetlen, aki még él a túra résztvevői kö-

Kép Képalírás képalá aképalá képalá Képalírás képalá képalá képalá aképalá képalírás képalá képalírás

zül) az Aleman köztársasági elnök által adott fogadás, a vacsorák sora Orth Györgynél és egy sereg kinti magyar családnál. A csodálatos tájakon tett kirándulások, a bárók, a varieték, a cirkusok, az állatkertek az itthonihoz nem hasonlítható mérete, hangulata, a szállók eleganciája, a mexikói emberek kedvessége, és még megszámlálhatatlan

olyan esemény, amelyre teljes joggal mondták, akik átélték: „Én illet még soha életemben nem láttam, velem hasonló még soha nem történt...”

Szerették a Ferencvárost (Puskással, Szuszával, Mészáros Dodóval együtt, sőt...) Mexikóban, és a fradisták is megszerették Mexikót.

A legjobban annak az ott élő magyar férfinak a szavai maradtak meg bennük, aki a családjával pompázatos villája kertjében adott fogadást a tiszteletükre, és az est fénypontján azt mondta:

„Látom, tetszik nektek, amit itt láttok. Igen, mit tagadjam, jó módú, sőt, nagyon gazdag vagyok. Mégis irigyellek benneteket. Nekem házam van, de hazám nincs...”

Persze, szavak nélkül is jó volt már elindulni hazafelé.

Berki dr. még New Yorkban maradt, Henni, Csanádi és Gyulai Londonon át Párizsba repült a főiskolai világbajnokságra, a többiek, Opata Zoltán edzővel az élen, Budapestet vették célba.

Az odafelé vezető útról már ismert állomások érintése után 1947. augusztus 22-én reggel kilenckor a MASZOVLET gépe leszállt a mátyásföldi repülőtéren.

A játékosok szinte úgy estek be a bajnoki rajtra.

Ki emlékezett arra, hogy az utolsó tavaszi meccsen a Haladás nyert ellenük az Üllői úton?

Talán már a szombathelyiek sem. Vagy a szegediek nagyon is?

Hiszen a Szegedi AK az Üllői úti bajnoki rajton 3:0-ra verték a lélekben még mindig Mexikóban kalandozó Ferencvárost.

A Fradi mindig szerette keretbe foglalni a vele történeteket...

képalá képalírás
Képalá képalá
képalá képalírás
Képalá képalá
képalá képalírás

Képalá képalá
képalá képalírás
Képalá képalá
képalá képalírás

ÉRKEZÉS DÉLELŐTT, MECCS DÉLUTÁN
A FRADI-VERZSÓK MANGOLÉSA

Kép Képalírás képalá
képalá képalá Képalírás